AVİM Yorum • No: 2023 / 2 • Ocak 2023

PAPA FRANCİS İLE RÖPORTAJ: HRİSTİYAN BİRLİĞİ UMUDUYLA BUDİST, ŞAMAN VE MÜSLÜMANLARA YÖNELİK AYRIMCILIK

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Bu yazı, ilk olarak AVİM tarafından 26 Aralık 2022'de İngilizce dilinde yayınlanmış bir makalenin çevirisidir.

Kendisini *The Jesuit Review of Faith and Culture* (Cizvit İnanç ve Kültürü Üzerine İnceleme) olarak tanıtan *America Magazine*in beş editörüyle ahiren yapmış olduğu bir röportaj sırasında Roma Katolik Kilisesinin ruhani lideri Papa Francis, Ukrayna halkının şehitlerinden söz ederken Rus olmayan etnik kökeni farklı işgalci askerleri muhtemelen en zalimler[1] şeklinde tanımlamıştır.

Papa Francis aşağıdaki açıklamada bulunmuştur:

> Ukraynadan bahsettiğim zaman, şehit olan bir halktan söz ediyorum. Şehit edilmiş bir halkınız var ise, onları şehit etmiş bir taraf vardır. Ukrayna konusunda konuştuğum zaman, zalimlik hakkında konuşuyorum, zira ülkeye giren birliklerin gaddarlığına dair çok fazla bilgiye sahibim. Genellikle, en zalim olanlar muhtemelen, Çeçenler, Buryatlar ve diğerleri gibi, Rusyadan gelen, ancak Rus geleneğinden olmayanlardır. İşgal eden şüphesiz Rusya devletidir. Bu gayet açıktır. Kimi kınadığımın iyi bilinmesine rağmen, bazen gücendirmemek ve daha doğrusu genel olarak kınamak için belirtmemeye çalışıyorum. Bir isim soyadı belirtmeme gerek yok. [2]

Papa Francisin bu ağır önyargısını tam olarak anlamak için, hikayenin perde arkasındaki karakterlerini iyi tanımak gerekmektedir. Sadece Çeçenler ve Buryatlardan bahsedildiğinden, söz konusu ayrımcılık başlangıçta ırkçılığa dayalı gözükmektedir. Rusya Ordusu çok sayıda etnik kökenden olanlardan oluşmasına karşın, onlar Ruslardan ayrı tutulmaktadır.

Çeçen ve Buryatların, farklı dinlere mensup olmaları bu noktada önem taşımaktadır. Çeçenler çoğunlukla Müslüman olup, Buryatlar ise Tibetli Budist ve Şamandır.[3] Aksi halde, konu sadece kültürel veya ulusal gelenek meselesi olsaydı, Papa Francis, işgalci Rus Ordusunu oluşturan Ruslar dahil olmak üzere, diğer birçok etnik grubu da hedef

alabilirdi.

Basının, işgalci Rus Ordusu içindeki Hristiyan olmayan birliklere yönelik ayrımcı tutumu yeni bir olgu değildir. Tam aksine, bu tutum uzun bir zamandan beri devam etmektedir. Liberal basının Ukraynadaki savaşı haber yapan bir kısmı Rus Ordusundaki Buryat askerlerinden barbarlar, pandalar ve daha da kötü sıfatlarla söz etmeye çoktan başlamıştı. [4]

Rusyanın Ukraynaya karşı yürütmekte olduğu askeri operasyonunda orantısız biçimde etnik azınlıkları birincil savaş gücü olarak kullandığı doğrudur. İnsan hakları örgütleri ve bağımsız medya kuruluşları, Rus güçleri tarafından işlenmiş savaş suçlarına ilişkin yeterli oranda kanıtları belgelemişlerdir. Ancak, Ukraynada savaşan Rusyanın ulusal azınlıklarına mensup askerlerinin, etnik Ruslardan daha kötü davrandığına dair kanıt bulunmamaktadır. [5]

Roma Katolik Kilisesi (Vatikan) lideri, neden Rus olmayan gelenekten gelen kişilere iftira atmanın yararlı olabileceğine inanır? Bazıları Vatikan'ın, Rusyanın Ukrayna'daki savaşının sadık destekçisi olan Rus Ortodoks Kilisesi'ni düşmanlaştırmaktan kaçınırken, anlaşmazlığa arabuluculuk yapmaya çalıştığını ileri sürmektedir. Zira bu tutum sayesinde Vatikan, en ağır suçları Hristiyan olmayanlara atfederek, Rus Ortodoks Kilisesi ile müzakerelerin devam etmesi için kapıyı açık tutabilir. Papa Francisin, bahse konu röportajdan önce de, Vatikan'ın Rusya ile Ukrayna arasındaki savaşa müdahale etmek ve çözmek için elinden gelen her şeyi yapacağını yinelediğinin not edilmesi gerekmektedir.[6]

Papa Francisin Hristiyanlığı birleştirme amaçlı çabalarına rağmen, bu girişimin en azından yüzeysel anlamda geri tepmiş olduğu gözükmektedir. Rus Ortodoks Kilisesinin ayrımcı yorumlar konusunda sessiz kalmaya devam ettiği görülmektedir. Ancak, Rus hükümeti bu fırsatı sert bir tepki göstermek için kullanmış ve Rusya Dışişleri Bakanlığı resmi temsilcisi Maria Zakharova, Papa'nın Çeçenler ve Buryatlar hakkındaki sözlerinin Rus düşmanlığından daha da kötü olduğunu belirten bir açıklama yapmıştır.[7]

Dünya liderleri ve hükümetlerinin, Rusya-Ukrayna savaşını durdurmanın yollarını aramakta ve bu yönde çaba göstermekte olduğu gözükmektedir. Bu çabaların bir kısmı iyi niyetle yapılmakta ve dünya barışına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu bağlamda, Türkiye'nin gayretleri iyi niyetli çabaların bir örneğidir. Uluslararası basında Türkiye'nin bu çabaları için bazı ülkelerin ve Birleşmiş Milletler'in övgülerini ve teşekkürlerini okumaktayız. Yukarıda bahsi geçen mülakatta dile getirilen bazı fikirlerin, bu amaca hizmet ettiğini söylemek mümkün değildir. Bu bağlamda, Rus birlikleri tarafından yapıldığı ileri sürülen şiddeti, askerlerin ırksal veya dinsel kökenine bağlamak barışa herhangi bir katkı sağmayacaktır. Tam aksine, bu tür açıklamalar veya imalar, dünya barışını baltalamakta ve geçmişin yaralarını derinleştirmektedir. Papa'nın Buryatlar ve Çeçenlerle ilgili açıklamalarının ardından Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın Vatikan'dan özür mesajı aldığı basında belirtilmektedir.[8] Bununla birlikte, dünyanın önde gelen siyasi ve dini liderlerinin sorunların çözümüne yardımcı olmaya çalışırken, işleri daha da kötüleştirmekten dikkatli bir şekilde kaçınmalarında yarar bulunmaktadır.

Fotoğraf: Casa Santa Martada Papa Francis ile America Magazinenin bazı çalışanları - Kaynak: VaticaNews.va

[1] Dina Newman, Why Pope Francis Was Wrong About Ethnic Minorities In Russia, *Media Diversity Institute* (blog), 08 Aralık 2022, https://www.media-diversity.org/why-pope-francis-was-wrong-about-ethnic-minorities-in-russia/.

[2] The Editors, Exclusive: Pope Francis Discusses Ukraine, U.S. Bishops and More, Magazine, America The Jesuit Review, 28 Kasım 2022, https://www.americamagazine.org/faith/2022/11/28/pope-francis-interview-america-244225.

[3] Elise Ann Allen, Vatican Confirms Papal Apology, Russia Praises Ability to Admit Mistakes, News Website, Crux, 15 Aralık 2022, https://cruxnow.com/vatican/2022/12/vatican-confirms-papal-apology-russia-praises-ability-to-admit-mistakes.

[4] Ульяна Виноградова, Самые жестокие и беспощадные: Анатолий Анатолич показал бурят, которые зверствовали в Буче, OBOZREVATEL NEWS, 12 Mayıs 2022, https://news.obozrevatel.com/show/people/samyie-zhestokie-i-besposchadnyie-anatolij-anatolich-pokazal-buryat-kotoryie-zverstvovali-v-buche.htm; Dina Newman, The Savage Warriors of Siberia: How an Ethnic Minority in Russia Came to Be Unfairly Blamed for the Worst War Crimes in Ukraine, *Media Diversity Institute* (blog), 12 Ağustos 2022, https://www.media-diversity.org/the-savage-warriors-of-siberia-how-an-ethnic-minority-in-russia-came-to-be-unfairly-blamed-for-the-worst-war-crimes-in-ukraine/.

[5] Pjotr Sauer, Racist Interview with Pope Francis Causes Fury in Russia, *The Guardian*, 29 Kasım 2022, blm. World news, https://www.theguardian.com/world/2022/nov/29/interview-pope-francis-fury-russia.

[6] Reuters, Pope Francis Says Vatican Ready to Mediate to End Ukraine Conflict - Paper, *Reuters*, 18 Kasım 2022, blm. Europe, https://www.reuters.com/world/europe/pope-francis-says-vatican-ready-mediate-end-ukraine-conflict-paper-2022-11-18/.

[7] Михаил Котляр, «Это извращение». В Москве ответили на слова папы Римского о жестокости бурят и чеченцев, News Website, Газета.Ru, 2022, https://www.gazeta.ru/politics/2022/11/28/15856213.shtml.

[8] Hugues Lefèvre, Vatican Apologizes to Russia after Popes Remarks, *Aleteia*, 15 Aralık 2022, https://aleteia.org/2022/12/15/vatican-apologizes-to-russia-after-popes-remarks/.

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "PAPA FRANCİS İLE RÖPORTAJ: HRİSTİYAN BİRLİĞİ UMUDUYLA BUDİST, ŞAMAN VE MÜSLÜMANLARA YÖNELİK AYRIMCILIK." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2023 / 2. Ocak 11. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/PAPA-FRANCIS-ILE-ROPORTAJ-HRISTIYAN-BIRLIGI-UMUDUYLA-BUDIST-SAMAN-VE-MUSLUMANLARA-YONELIK-AYRIMCILIK

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır